

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv
Prolećna sesija

Komisija za ljudska prava, ravnopravnost polova,
nepronalažena lica i peticije

P-nr.11/2017

Priština, 7 februar 2018

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Duda Balje, Lirije Kajtazi, Miljana Nikolić, Saranda Bogujevci, Mirjeta Kalludra, Mexhide Mjaku-Topalli, Luljeta Veselaj-Gutaj, Teuta Haxhiu i Albulena Balaj Halimaj.

Odsutni: Frashër Krasniqi i Mytahir Haskuka.

Osoblje za podršku Komisiji: Selman Ymeri, koordinator i Sulltane Gashi, zvaničnica oblasti

Ostali učesnici: Shyqiri Bytyqi, ministar MONT-a, Kumrije Gagica-MONT, Teuta Prekazi-UN Human Rights, Hajrudin Skenderi- Ambasada Švajcarske, Violeta Haxholli-KDI, Qendresë Mustafa-BIRN, Besa Bytyçi-MONT, Dritë Slivova-KTV, Dafina Jegeni-Klan Kosova, Albana Bajrami-RTK RADIO, Edona Kutleshi-Koha Ditore, Nerënxa Jakupi- Kosova Press, Albulena Nuha-RTV-21, Adem Gashi-OSEP, Arbisa Shefkiu-Epoka e Re.

Sednicom je predsedavala, Duda Balje, predsednica Komisije

Dnevni red

- 1. Izveštaj ministra za obrazovanje, nauku i tehnologiju Shyqeri Bytyqi, u vezi nostrifikacije diploma, i sprovođenje (nesprovođenje) Sporazuma o priznavanju diploma između Kosova i Srbije;**
- 2. Usvajanje zapisnika**

3. Razno

1. Izveštaj ministra za obrazovanje, nauku i tehnologiju Shyqeri Bytyqi, u vezi nostrifikacije diploma, i sprovođenje (nesprovođenje) Sporazuma o priznavanju diploma između Kosova i Srbije

Duda Balje, zahvalila se ministru Bytyqi za odziv i rekla da je pozvan u vezi nostrifikacija i priznavanja diploma između Kosova i Srbije, nakon žalbi koje smo primili u Komisiji.

Ministar - je rekao da unutar MONZ-a postoji poseban departman NARIK Kosova – Nacionalni centar za priznavanje diploma, koji se bavi i nostrifikacijom ne samo za diplome iz Srbije nego i iz ostalih zemalja. Glavni problem je nam sa Albanijom ali nostrifikacija diploma sa Srbijom je imala i političke implikacije, za to je bilo i direktnih pregovora u Briselu. Gde je faktički postignuto dva sporazuma, prvi sporazum je iz 2011.god. dok drugi je od 2016.god.

O prvom sporazumu formirana je profesionalna radna grupa za analizu diploma iz Srbije i za nostrifikaciju, koja je podržana i od Evropske zajednice i uglavnom bila je angažovana nevladina Holandska organizacija SPARK koja je mnogo pomogla za unapređivanje procesa priznavanja diploma.

Ovaj oblik je dao rezultate, dok je drugi sporazum od 2016.god., zbog politički i tehničkih problema nije uspeo da bude sproveden.

Imao sam direktan susret sa Ministrom prosvete Srbije i razgovarali smo o pitanju olakšavanja početka procedure priznavanja diploma ali nije bilo baš spremnosti s njihove strane jer oni smatraju još uvek političkom fazom i ako postoji politički sporazum za to. Sada sa dotičnim departmanom MONT-a, na dobrom smo putu, vršili smo unutrašnji reviziju i videli smo gde su slabosti koji su uzrokovali zakašnjenja u priznavanju diploma i ove problematike skoro smo pred kraj da ih otklanjamo.

O konkretno navedenom slučaju, Ministar je rekao da je imao direktan susret sa profesorom za kog je tražio razumevanje i od Pečkog univerziteta, da mu se nastavlja radni ugovor, jer smatramo da je možda zbog tehničkih razloga raskinut ugovor i na osnovu informacija bilo je razumevanja da je ugovor produžen do konačnog rešenja problema.

Predsednica – je rekla da ima informacija da departman NARIK Kosova dve godine nije bio aktivan, i raspolažemo sa informacijama da već sada u Ministarstvu imate samo od Bošnjaka diplome iz Srbije oko 120.

Teuta Haxhiu, da je informisana da je nekome diploma nostrifikovana u toku dana a da ostali čekaju godinama. Postavila sam dva parlamentarna pitanja ali što se ove zajednice tiče, aplikacije koje su podnete vama kao Ministarstvu, dali imate dokumenta da se vidi dali su programi u zemljama regije akreditovani i zašto se diskriminira Bošnjačka i ostale zajednice u odnosu na Srpsku zajednicu. Mora biti ista odluka za sve. Dok što sa NARIK Kosova tiče, rekla je veoma razočarana s obzirom da je lično dobila informaciju od jednog profesora koji tri godine nije dobio dogovor.

Mexhide Mjaku-Topalli, je rekla da je ministar ovde prisutan za konkretna pitanja i imamo i konkretan odgovor u vezi profesora Bošnjačke zajednice koji se nam obratio u Komisiji i zašto se ne sprovodi sporazum postignut u Briselu.

Rečeno je da je prekinut proces, zašto se ne nastavlja, osim diploma iz Srbije imamo i mnogo diploma na Kosovu, gde mnogo građana iz Preševa, Bujanovca i ostalih mesta koji studiraju na Kosovu, nikada se ne mogu zaposliti u Srbiji jer im se tamo ne priznaju diploma.

Albulena Balaj-Halimaj, pitanje nostrifikacije diploma je osetljivo, jer godinama studenti čekaju nostrifikaciju za diplome iz Albanije ali i ostalih zemalja. Zanima me da znam, od kada je ministar imenovan, koliko je osoba podnele zahteve za nostrifikaciju i iz koje zemlje i kada se očekuje nostrifikacija njihovih diploma jer postoji aplikacije stare 5-6 godina koje čekaju a nisu dobili odgovor ni dan danas.

Ministar - unutar Departmana NARIK-a i MONT-a nije reč o bilo koju diskriminaciju zajednice ili osobe ali problem je opšti, tehnički i politički i nije kod pojedinaca, koji nije mogao biti nastavljen dalje a to je sporazum od 2016.god.

Sto se NARIK-a tiče spremni smo da sastavimo izveštaj, za to sam i bio zainteresovan od trenutka kada sam imenovan za ministra jer bilo je mnogo žalbi i prvo što sam zahtevao bilo je da imamo specijalnu kontrolu samo za NARIK da se vide problemi u ovom departmanu koji su stvorili konfuziju. Sada već imamo informacije i znamo razloge i u toku smo preduzimanja konkretnih mera za izlazak iz ove situacije. Broj aplikanata kog smo našli a njihovi zahtevi nisu razmatrani je preko 1.000.

Kumrije Gagica, MONT- je rekla da mesečno u NARIK-u imamo 150-200 aplikanata, što je relativno veliki broj a ima izuzetno mali broj osoblja. Što se diploma iz Srbije tiče, to je politički problem od 2008 pa na ovamo kada je osnovan centar NARIK. Aplikacije nisu primljena iz činjenice da se diskutovalo o mogućnosti dijaloga o sporazumu koje postignut u 2011.god., i počeo da se sprovodi u 2012.god. svi oni koji su diplomirali u Srbiju bez obzira na pripadnost, imali su mogućnost da zahtev podnesu Kancelariji SPARK-a, koja je funkcionisala u Ministarstvu prosvete i tamo su bile nekoliko faze. Svako uputstvo koje dobijemo od Vlade, obavezni smo da sprovodimo i u iščekivanju smo uputstava od Vlade kako da nastavimo dalje.

Predsednica – što se nostrifikacije diploma tiče, problem je reciprocitet jer Srbija ne priznaje diplome sa Kosova dok Kosovo ne priznaje diplome iz Srbije. Dali mi kao Kosovo poštujemo reciprocitet jer ako se poštuje ne treba priznati nijednu diplomu iz Srbije jer oni ne priznaju Kosovske. SPARK radio je kao projekat ali ne i dalje dok Kosovo nije poštovalo reciprocitet jer sa diplomama Srbije ovde se normalno radi.

Ministar, svake godine iz raznih zemalja dolaze nam diplome za nostrifikaciju koje imaju pravila i procedure koje se moraju sprovesti, bez obzira odakle dolazi i sa tog aspekta rekli smo da nema diskriminacije, dok što se zapošljavanja tiče, nije do MONT-a da odluči dali se treba zahtevati nostrifikovana diploma ili ne, to su stvari drugih institucija. Što se MONT-a tiče, spremni smo da počnemo tehničku proceduru poštovanja procedure za nostrifikaciju diploma ali to ne zavisi od MONT-a jer je tehničko pitanje Vlade ili pregovora u Briselu. U trenutku

kada se ova pitanja budu rešena između dve vlade mi smo spremni da tehnička pitanja vodimo napred i po tom možemo govoriti o reciprocitetu.

Predsednica – je rekla da ima predlog da do završetka pregovora u Briselu nađe rešenje između dve vlade od tom problemu.

Ministar, je rekao da smo za najbolje moguće rešenje ali govorimo o nostrifikaciji diploma a ne o reciprocitetu jer to nije u našoj nadležnosti. Aktuelno je nemoguće da se nađe privremeno rešenje i ne pripada MONT-u za određeno vreme, univerziteti mogu da rade bez nostrifikacije diploma, to može biti privremeno, dok se ne rešavaju tehnički problemi, ali o tome odlučuje Vlada.

Teuta Haxhiu, je rekla da na početku bi tražila izveštaj kojeg ste vi predvideli i s obzirom da nismo uspeali da uzmemo sve podatke, koji je rok da se odgovara svim aplikantima za nostrifikaciju, i ranije sam istakla da neki pojedinci dobiju nostrifikaciju u toku dana a ostali čekaju godinama i to je negližentnost službenika u departmanu, ili je nečija politička snaga da telefonom obavlja posao. Znam slučaj da u toku dana dobio nostrifikaciju i veoma dobro sam se osećala ali šta sa slučajevima koji čekaju godinama bez odgovora i zanima me da znam koji je vremenski rok za odgovor.

Kumrije Gagica, nemoguće je nostrifikacija diplome za jedan dan dok proces nije lagan i mora da prođe kroz određene faze. Na osnovu Administrativnog uputstva, imamo 5 dana vremena da podnosimo zahtev dotičnim institucijama gde je stranka diplomirala, isto tako i u centrima NARIK-a tih zemalja da obezbedimo odgovore koji će se obraditi od zvaničnika u centrima i po tom da prelazi kod Državnog profesionalnog saveta za priznavanje ili i kroz posebnu Komisiju.

To kažem uz punu odgovornost da nije moguće da u Centru NARIK Kosova vrši priznavanje i nostrifikacija diploma u toku dana. Što se trajanja procedura tiče, kada ne možemo dobiti zahtevani odgovor u određenom roku onda taj rok nije definisan, jer bez dobijanja svih informacija ne možemo da procesiramo dalje. Ali dolaskom novog Ministarskog kabineta, našli smo podršku i u analizi smo mogućnosti za prevazilaženje ovih problema.

Centar NARIK Kosova, još uvek nije deo Evropske mreže za priznavanje diploma, ENIK, ne za to što mi ne želimo biti deo, nego za to što nas sprečavaju određeni procesi. Kao što znamo, Kosovo još uvek nije deo nekih međunarodnih institucija, kao što su Savet Evrope, UNESKO itd., ali većina zemalja pripadnica ove mreže dobrovoljno komuniciraju s nama i dosta često opet ne uspemo da obezbedimo blagovremene odgovore. U tom pravcu od samo početka je izuzetnu pomoć pružila Austrijska Vlada. .

Teuta Haxhiu, - je rekla da ima dokaze da je nostrifikacija diplome za jednu osobu je izvršena jučer. Bila sam zadovoljna da se to desilo, uz nadu da se počelo da se dobro radi u ovom departmanu ali ne kršeći procedure, kada govorimo da godinama nisu ljudi dobili odgovore iz ovog departmana.

Ministar - ako je bilo kršenja procedura, neko mora da odgovara. Ono šta zavisi od nas, spremni smo da rešavamo probleme u skladu sa procedurama. U pregovorima smo sa Albanijom da ne bude zakašnjenja u odgovorima ali i sa ostalim zemljama. Pojavljuje se nam

prepreke ne opravdanim zakašnjenjima i pokušaćemo da ove tehničke probleme rešimo političkim putem.

On je naglasio da neće biti negližentnosti i da ćemo biti otvoreni da ko god raspolaže sa informacijama o kršenju procedura, da ćemo diskutovati, objaviti i preduzeti konkretne mere.

Predsednica – se zahvalila ministru za učešće i odgovore.

Sednica je završena u 12:00.

*Pripremljeno je:
Osoblje za podršku Komisiji*

Predsednica Komisije,

Duda Balje